

Διοικητικά και Εκπαιδευτικά
Κριτήρια Αξιολόγησης
ΕΥ
στον τομέα της
Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής

Πλοίαρχος (ΥΝ) Κ. Ι. Γαϊτάνου ΠΝ

RN, PhD, MSc, MMRH

Συντονίστρια ΜΙΥΑ/ΝΝΑ

Επιθεωρήτρια ISO 9001:2015

Πιστοποίηση από IRCA (International Register
of Certificated Auditors)

2020

Year of
the Nurse
&
the Midwife

Εκτελεστική Επιτροπή Π.Ο.Υ.
αποφάσισε στις 30/1/2019

**το 2020 ως «Έτος
Νοσηλευτών/τριων και
Μαιών/Μαιευτών»,**

προς τιμήν της 200ής επετείου από
τη γέννηση της Florence Nightingale.

Υιοθετώντας τον τίτλο

«Nursing Now!»

Nursing now

73η Παγκόσμια Συνέλευση Υγείας/2020

Έκθεση για τους Νοσηλευτές/Μαίες

- **Απαραίτητες** για την επίτευξη της κάλυψης της παγκόσμιας Υγείας.
- Αποτελούν πάνω από το **50%** του εργατικού δυναμικού Υγείας.
- Αποτελούν περισσότερο από το **50%** του **ελλείμματος** του παγκόσμιου εργατικού δυναμικού Υγείας έως το 2030.

2020
INTERNATIONAL YEAR
OF THE NURSE AND
THE MIDWIFE

- Οι δομές Υγείας χρειάζονται 18.000.000 Ε.Υ. εκ των οποίων 9.000.000 είναι Νοσηλευτές και Μαίες.
- Η ενίσχυση θα συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη υποστηρίζοντας και άλλους **στόχους βιώσιμης ανάπτυξης.**

ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΑΝΑΔΡΟΜΗ

I V F

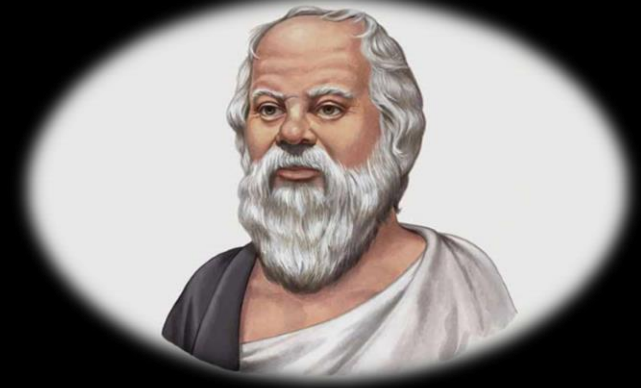
The background of the slide is a light gray color, densely populated with numerous small, dark gray sperm cells and larger, light gray egg cells. The sperm cells are depicted with a rounded head and a long, thin tail, while the egg cells are represented as simple circles of varying sizes. The overall effect is a textured, biological field of reproductive cells. In the bottom right corner, there is a dark gray, curved decorative shape that resembles a stylized wave or a tail.

ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ

Ως τέχνη ενασχόλησης με το μυστηριώδες φαινόμενο της ζωής, υπήρξε ανέκαθεν μια **αξιοσέβαστη** δραστηριότητα σε όλους τους πολιτισμούς και σε όλες τις εποχές.

Οι περισσότεροι αρχαίοι Έλληνες συγγραφείς μιλούν με **θαυμασμό** κι εκτίμηση για τις Μαίες.

Ο Σωκράτης δεν παραλείπει να δηλώνει με υπερηφάνεια ότι ήταν γιός Μαιίας, από την τέχνη της οποίας εμπνεύστηκε τη Μαιευτική μέθοδο της φιλοσοφίας του.

FLORENCE NIGHTENGALE

Ίδρυση των **σχολών**

Νοσηλευτών

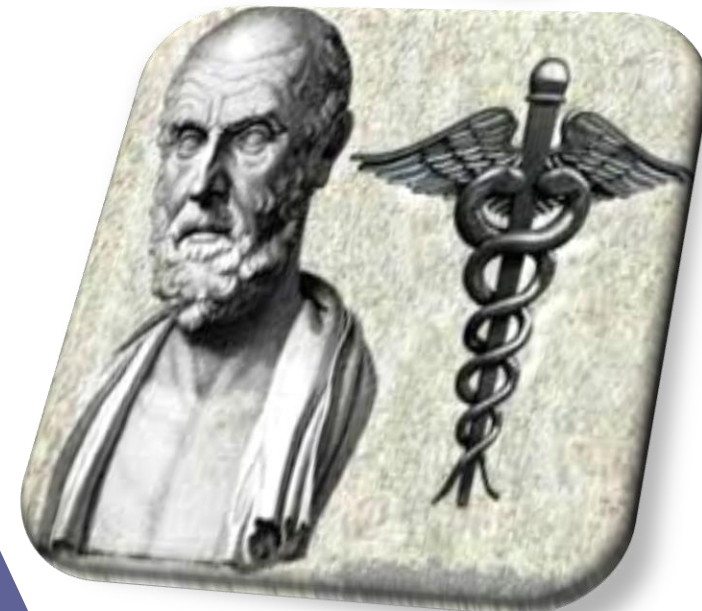
στα μέσα του 19 αιώνα

αμέσως μετά τον Κριμαϊκό Πόλεμο.

«Notes on Nursing» η Νοσηλευτική
έχει ένα σημαντικό στόχο και
σκοπό την **προαγωγή** της Υγείας
του ατόμου.

- Σωματική Υγεία - Ψυχική Υγεία
- Θεμελιωτές της Ιατρικής επιστήμης Ιπποκράτη και Γαληνό.
- Έργο του Νοσηλευτή/Μαίας άπτεται άμεσα της προσπάθειας για **σωματική** αποκατάσταση του ασθενούς.
- **Ψυχική προσέγγιση** και συμπαράσταση προς τον άνθρωπο που ανήμπορος να στηρίξει τον εαυτό του επαφίεται στη φροντίδα του Νοσηλευτή/Μαίας.

«Υγεία είναι η κατάσταση
πλήρους σωματικής,
νοητικής και κοινωνικής
ευεξίας και όχι απλώς η
απουσία νόσου ή
αναπηρίας.»

Π.Ο.Υ., 1948

Η Μαιευτική ως **Επιστήμη και Τέχνη**

Συνδυάζει την εφαρμογή των νοσηλευτικών γνώσεων παράλληλα με τη χρήση νέων τεχνολογιών

Συμβάλλουν στη διαμόρφωση **Στρατηγικών Διαχείρισης** στον Τομέα Παροχής υπηρεσιών Υγείας

Εισάγουν **Εκπαιδευτικά Μοντέλα Αξιολόγησης** και **Οργάνωσης νέων Νοσηλευτικών Διαδικασιών.**

**ΙΑΤΡΙΚΩΣ
ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ**

άρθρο 3 Ν. 3305/2005

«Κάθε περίπτωση κυοφορίας και τεκνοποίησης που επιτυγχάνεται με μεθόδους άλλες πλην της φυσιολογικής ένωσης άνδρα και γυναίκας και οι οποίες **εφαρμόζονται σε ειδικά οργανωμένες Μονάδες Ιατρικής Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.)**»

Μεταβαλλόμενο και Εξελισσόμενο Τομέα Υγείας ΜΙΥΑ αποτελούν παράγοντα ανάπτυξης

Assisted
Reproductive
Technology

Πρόοδος της επιστήμης της βιολογίας, της γενετικής και της βιοτεχνολογίας, εφοδίασαν την ιατρική επιστήμη με αξιοθαύμαστες **μεθόδους** που καθιστούν δυνατή την παρέμβαση του ανθρώπου στη **δημιουργία ανθρώπινης ζωής**.

Η επιστήμη προσέφερε τη δυνατότητα στους ανθρώπους που αντιμετώπιζαν **προβλήματα Υπογονιμότητας**, να τεκνοποιούν, με μεθόδους που μιμούνται με απίστευτη επιτυχία τη φυσική αναπαραγωγή.

ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ ΖΕΥΓΟΥΣ

ορίζεται ως η αδυναμία του ζευγαριού
για γονιμοποίηση και επίτευξη
εγκυμοσύνης μετά την πάροδο
διαστήματος:

≥ 12 μηνών,

όταν η ηλικία της γυναίκας είναι < 35 ετών

ή

≥ 6 μηνών,

όταν η ηλικία της γυναίκας είναι ≥ 35 ετών ή ανάλογα με
στοιχεία από το ιστορικό ή ευρήματα από την κλινική
εξέταση

&

κατά το οποίο υπήρχαν τακτικές και χωρίς
προφύλαξη σεξουαλικές επαφές.

ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ

Εξέχον πρόβλημα του 21ου αιώνα.

Μείζον θέμα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ).

8-12% των ζευγαριών αναπαραγωγικής ηλικίας αντιμετωπίζουν προβλήματα Υπογονιμότητας και στις Δυτικές χώρες ανέρχεται 15%.

Ευρωπαϊκή Εταιρία Ανθρώπινης Αναπαραγωγής και Εμβρυολογίας (ESHRE) και η Αμερικανική Εταιρία Αναπαραγωγικής Ιατρικής (ASRM).

Inhorn M.C. and Patrizio P. (2015), *Infertility Around the Globe: New Thinking on Gender, Reproductive Technologies and Global Movements in the 21st Century*, σσ.412

- **ΕΛΛΑΔΑ**

250.000 έως 300.000 είναι σύμφωνα με εκτιμήσεις τα υπογόνιμα ζευγάρια.

12.000 έως 15.000 κύκλοι εξωσωματικής γονιμοποίησης πραγματοποιούνται κάθε χρόνο.

4.000 παιδιά γεννιούνται στη χώρα μας με τη βοήθεια της εξωσωματικής γονιμοποίησης.

Πηγές: www.dianeosis.org, ΕΛΣΤΑΤ, ΟΟΣΑ

Οι έρευνες πάνω στην Ι.Υ.Α. ξεκίνησαν τη δεκαετία του **1890** συνεχίστηκαν συστηματικά το **1969** με την ερευνητική ομάδα του **Patrick Steptoe, Bob Edwards και της Jean Purdy** και η οποία είχε ως αποτέλεσμα την πρώτη **επιτυχημένη** προσπάθεια να καταγραφεται στις 25 Ιουλίου του 1978 στις 23:47 με τη γέννηση της Louise Brown.

Kamel R.M. (2013), Assisted Reproductive Technology after the Birth of Louise Brown, σσ. 97

Η **Muriel Harris** ήταν η προϊσταμένη του χειρουργείου τόσο στο Oldham Royal Infirmary, στο Oldham-District General Hospital, Kershaw hospital, καθώς και στο Bourn Hall (1980), την **πρώτη κλινική** εξωσωματικής γονιμοποίησης παγκοσμίως.

Η ομάδα των **8 νοσηλευτών/μαιών** εργάζονταν είτε νωρίς το πρωί είτε αργά το απόγευμα ώστε να μην επηρεάζεται η κύρια εργασία τους στο NHS χωρίς να πληρώνονται **εθελοντικά από τον προσωπικό τους ελεύθερο χρόνο.**

MURIEL HARRIS

Μέχρι να γεννηθεί η Louise Brown, στην ομάδα της IVF υπήρξαν πολλές απογοητεύσεις, η Muriel Harris ήταν αυτή που **υποστήριζε Διοικητικά και ενθάρρυνε την ομάδα ΗΘΙΚΑ**, υιοθετώντας μια **θετική προοπτική** και μια στάση η οποία τελικά βοήθησε όλους να πετύχουν τον στόχο τους.

Μετά τη συνταξιοδότησή της από την Κλινική, απέκτησε την **Ιδιωτική Πιλοτική Άδεια** και πέταξε ελαφρά αεροπλάνα μέχρι 80ο έτος. Πέθανε στις 14 Δεκεμβρίου 2007, ηλικίας **84** ετών.

ΕΠΙΠΕΔΑ ΚΑΙ
ΔΟΜΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

IOV F

The background features a light blue field filled with numerous sperm cells, depicted as blue heads with long, thin tails, and several pinkish-red circular eggs of varying sizes. The overall theme is biological and related to fertility.

- Διαρκής εξέλιξης της **ART**
- Ανακάλυψη νέων **Μεθόδων** και **Θεραπειών** στο τομέα της Υπογονιμότητας

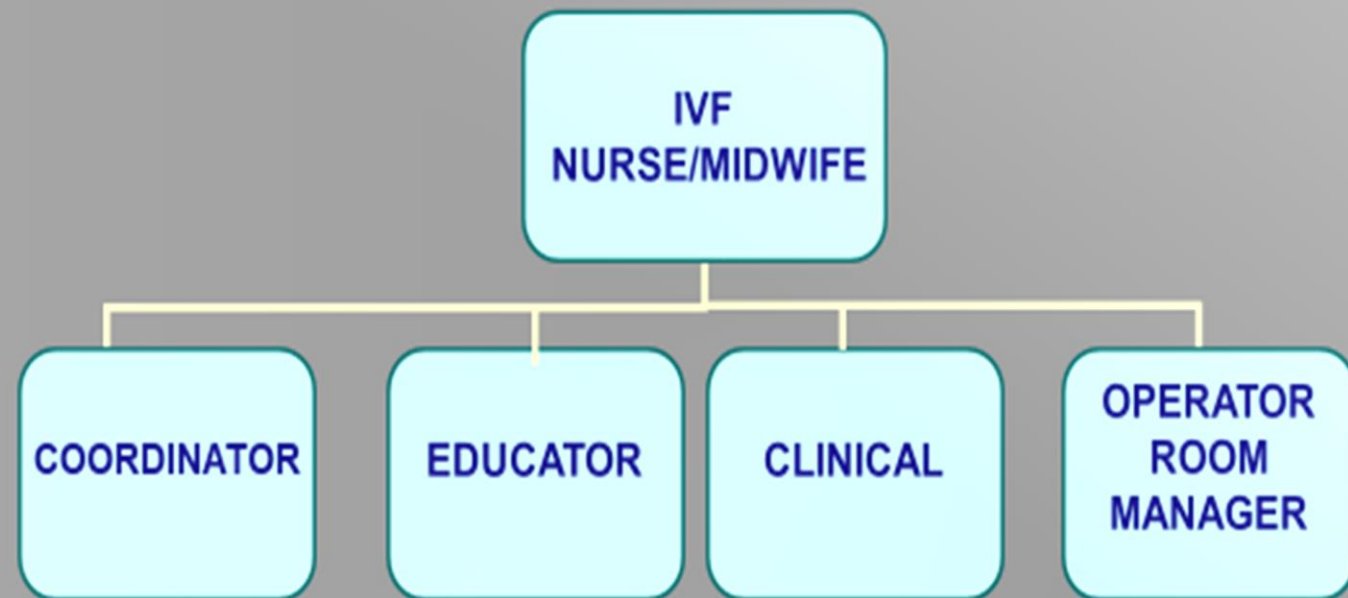
Αναγκαία η διαρκής ενημέρωση και εκπαίδευση Μαιών που ανήκουν στην **εξειδίκευση της Υ. Α.**

**IVF midwife ή
Reproductive midwife ή
Fertility midwife**

και οι οποίοι ως επαγγελματίες Υγείας αποτελούν βασικά στελέχη οργάνωσης και λειτουργίας των ΜΙΥΑ.

Δομή Εκπαίδευσης

CLINICAL IVF MIDWIFE ΚΛΙΝΙΚΗ/ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΜΑΙΑ

Πρώτη επαφή με την ΜΙΥΑ – Ξενάγηση χώρου της ΜΙΥΑ

Ενημέρωση τους ζεύγους σε ποια κατηγορία ανήκει, ώστε να δοθούν τα ενημερωτικά φυλλάδια και να προσκομίσουν όλες τις ιατρικές εξετάσεις και τα απαραίτητα έγγραφα σε συνεργασία με το Διοικητικό προσωπικό.

**Λήψη ιστορικού γονιμότητας
Screening – Πρωτοβάθμια ιατρική και νοσηλευτική προσέγγιση**

CLINICAL IVF MIDWIFE ΚΛΙΝΙΚΗ/ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΜΑΙΑ

- Συνταγογράφηση.
- Επίδειξη των **Φαρμακευτικών** Σκευασμάτων.
- **Επίδειξη** ζεύγους για τον τρόπο χορήγησή τους.
- Γνώση ισχύουσας **νομοθεσίας**.

CLINICAL IVF MIDWIFE ΚΛΙΝΙΚΗ/ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΜΑΙΑ

- Περιοδικός Έλεγχος των μηχανημάτων.
- Διευθέτηση όλων των ιατρικών και Αναπλήρωση σε Υγειονομικά και Φαρμακευτικά Υλικά- Παραγγελίες μέσω της οικονομικής διαχείρισης εκάστοτε νοσοκομείου.
- Κλινικός – Εργαστηριακός έλεγχος – Παρακολούθηση των εξωτερικού κλινικού ιατρού- Ενημέρωση και Καταγραφή των ιατρικών οδηγιών στο ιατρικό φάκελο.

COORDINATOR IVF MIDWIFE ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ

Consultation Διαβούλευση
Κλινική διαχείριση κάθε ζεύγους με συστηματική επίβλεψη.

Εξατομικευμένη προσέγγιση-Ολιστική νοσηλευτική παρακολούθηση - Συστηματικός Έλεγχος του ιατρικού φακέλου.

Ενημέρωση - **Διευκρίνιση** για την επιλογή της ιατρικής μεθόδου θεραπείας - **Επεξήγηση** των ιατρικών πρωτοκόλλων διέγερσης και της ιατρικής ορολογίας.

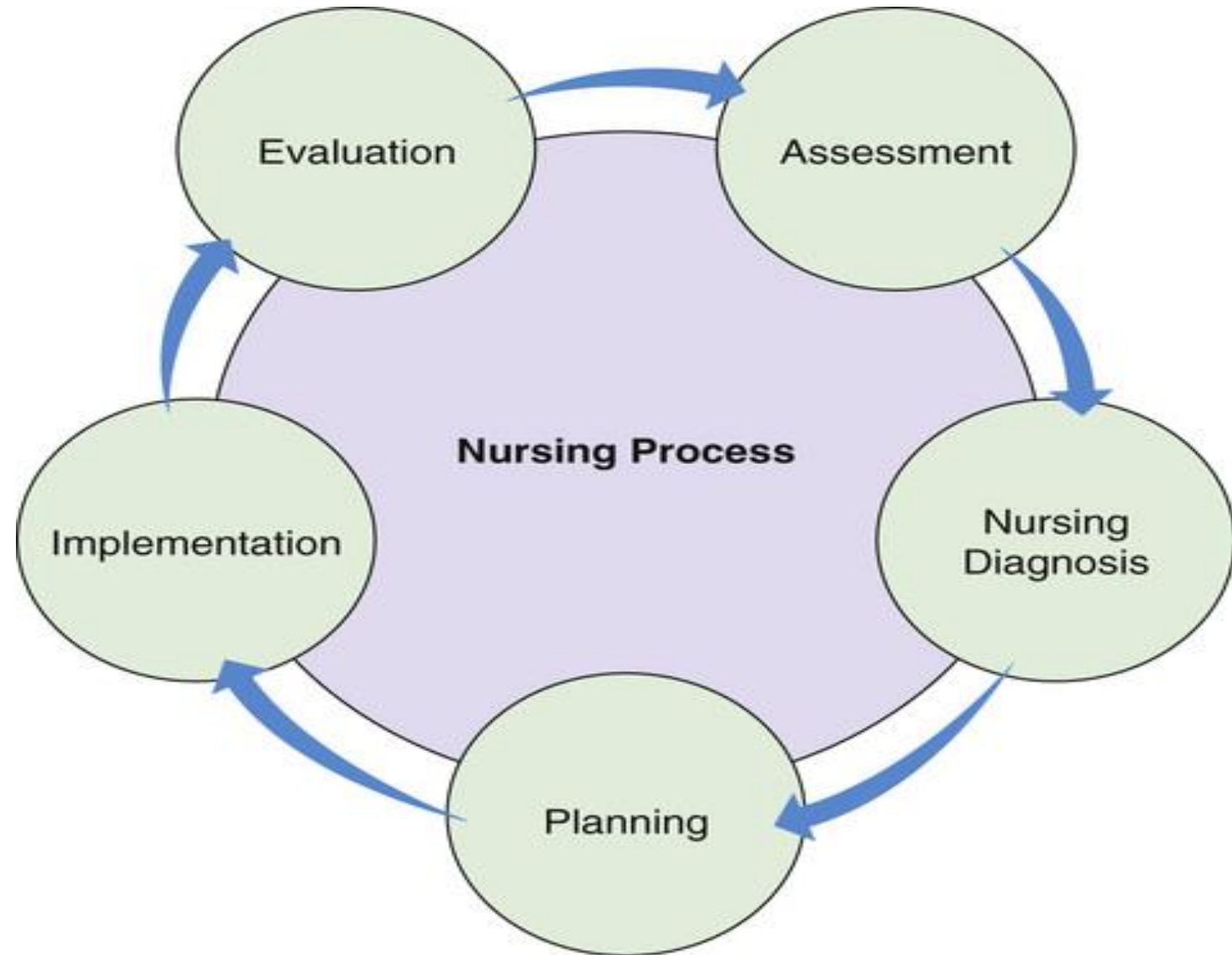
Γνώση στις διαγνωστικές θεραπείες των πιο πρόσφατων τεκμηριωμένων μελετών.

COORDINATOR IVF NURSE/MIDWIFE ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ

COORDINATOR IVF MIDWIFE ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ

Κατευθύνσεις και επεξηγηματικές διευκρινίσεις για τη συμπλήρωση και την υπογραφή συναινέσεων και άλλων ειδικών εγγράφων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Διαχείριση και Γνώση ισχύουσας νομοθεσίας που αφορά στη δωρεά γενετικού υλικού.

Ενημέρωση – Ειδικός χειρισμός για την υποβολή του φακέλου του ΥΖ προς τις επιτροπές του ασφαλιστικού του φορέα.

COORDINATOR IVF MIDWIFE ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ

Ετήσιος **Υγειονομικός έλεγχος** των
Επαγγελματιών Υγείας.

Διαχείριση – Οργάνωση-
Συντονισμός- Έλεγχος του αρχείου
της ΜΙΥΑ.

Διαχείριση και Συντονισμός για το
σύστημα πιστοποίησης-ΓΕΕΚ.

Διαχείριση Ιατρικών Αποβλήτων–
Πρόληψη ενδονοσοκομειακών
λοιμώξεων.

Διαχείριση **ανεπιθύμητων** συμβάντων.

OPERATOR ROOM IVF MIDWIFE NANAGER ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ/ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ

- Το **Χειρουργείο Ημέρας** είναι η βασική δομή μιας ΜΙΥΑ
- Περιεχειρητική Νοσηλευτική αποτελεί εξειδίκευση της Νοσηλευτικής Επιστήμης.
- Απαιτεί **γνώσεις εμπειρία και εκπαίδευση** σε θέματα που άπτονται του χειρουργικού τομέα.
- Περιλαμβάνει την **Προεγχειριτική, Διεγχειριτική** και τη **Μετεγχειριτική** φάση μέχρι η ασθενής να αναρρώσει πλήρως και να εξέλθει από το Χειρουργείο και να επιστρέψει με **ασφάλεια** σπίτι του.

ΟΡΕΑΤΟΡ ΡΟΟΜ ΙVΦ ΜΙΔWΙFE ΝΑΝΑΓΕΡ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ/ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ

- Η Περιεγχειρητική Νοσηλευτική Φροντίδα:
    - **Εργαλειοδοσία**
    - **Κίνηση**
    - **Βοηθό Αναισθησιολόγου**
- Η Μαΐα Υ.Α. είναι υπεύθυνη για όλες χειρουργικές διαδικασίες OR, ET, ΙUI.

IVF MIDWIFE CLINICAL EDUCATOR ΚΛΙΝΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ

Βελτίωση της ποιότητας και της ασφάλειας της παρεχόμενης φροντίδας, μέσω του εμπλουτισμού των ήδη υπάρχουσών γνώσεων και δεξιοτήτων του νοσηλευτικού/μαιευτικού προσωπικού και της ανάπτυξης νέων.

Μείωση του χρόνου προσαρμογής για την ανάληψη καθηκόντων, νεοπροσλαμβανόμενου ή μετακινούμενου προσωπικού.

Κατάρτιση σχεδίου εκπαίδευσης - **On the job training.**

IVF MIDWIFE CLINICAL EDUCATOR ΚΛΙΝΙΚΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ

- **Εφαρμογή** και **αξιολόγηση** πρωτοκόλλων κλινικής πρακτικής.
- **Επιτήρηση** βαθμού συμμόρφωσης με τα πρωτόκολλα, πολιτικές και διαδικασίες.
- Η επιτήρηση **δεν έχει ελεγκτικό χαρακτήρα**, χρησιμεύει στην **αναγνώριση** των εκπαιδευτικών αναγκών.
- Παρακολούθηση της **αποτελεσματικότητας των πρωτοκόλλων** και εκτίμηση της αναγκαιότητας αναθεώρησής τους βάσει βιβλιογραφικής τεκμηρίωσης.

Πηγή: Λαγκάζαλη Β., Ευλαβής Γ., 4^η ΔΥΠΕ, Κλινικοί Εκπαιδευτές: Σύντομη περιγραφή ρόλου, κριτήρια επιλογής και πρόγραμμα εκπαίδευσης, 2012

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΗΝ ΜΙΥΑ

Ξεκινώντας (ανάγκη για επίβλεψη)

Στάδιο προσαρμογής (ανάγκη για
καθοδήγηση)

Στάδιο ικανότητας (εργάζεται αυτόνομα)

Στάδιο εξειδίκευσης

ΣΤΟΧΟΣ: IVF ΜΑΙΑ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΣ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ

ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΕΚΜΑΘΗΣΗ

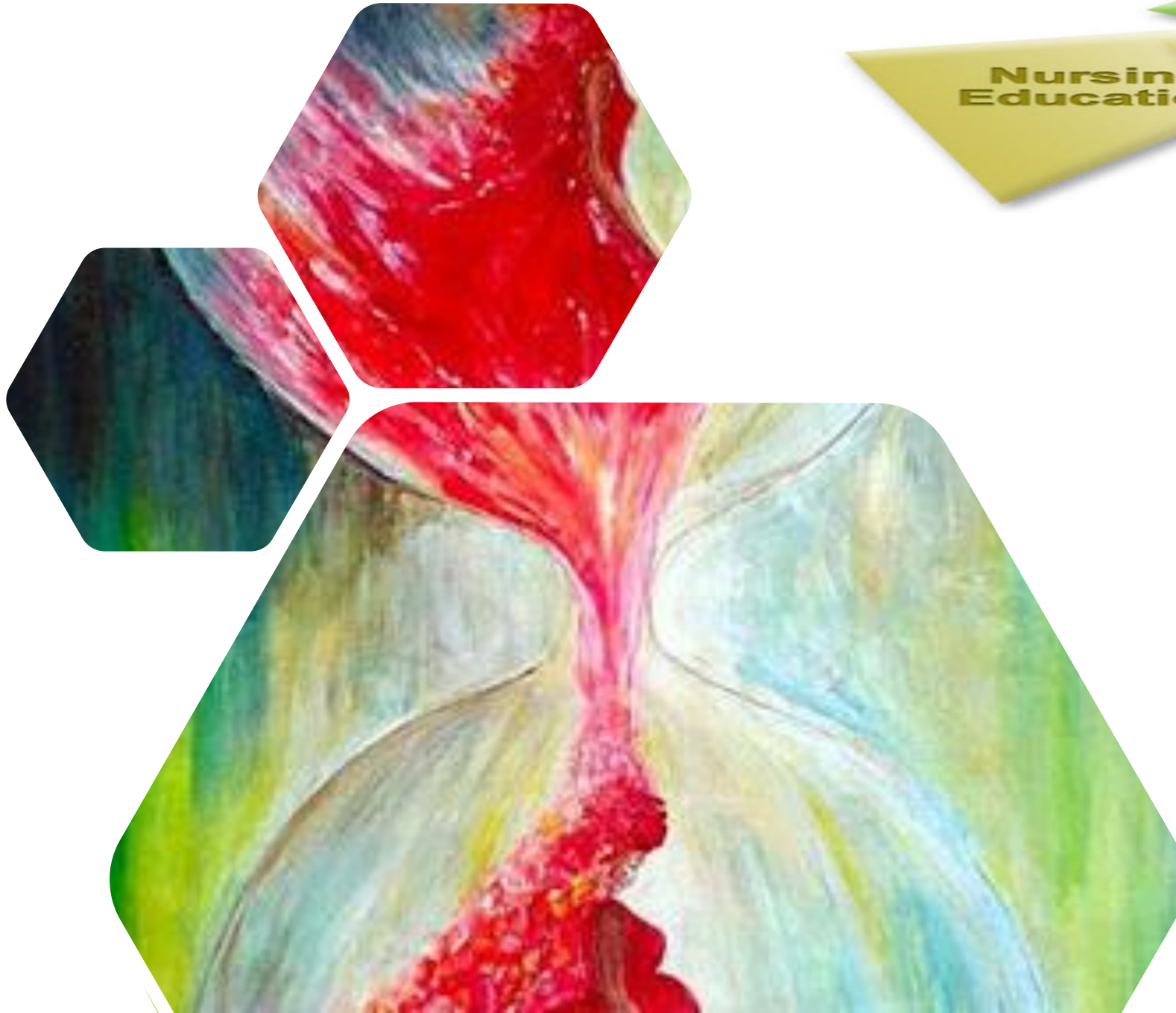

Εκπόνηση εκπαιδευτικού προγράμματος.

Οργάνωση διεξαγωγής **Συνεδρίων, Ημερίδων, Κλινικών φροντιστηρίων** και Παρακολούθηση αντίστοιχα.

Διεξαγωγή **Ερευνητικών** μελετών και Δημοσιεύσεων.

Παρακολούθηση **Μεταπτυχιακών** προγραμμάτων.
Εκπόνηση **Διδακτορικών** μελετών.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ
ΚΡΙΤΗΡΙΑ

I V F

The background of the slide is filled with a dense pattern of stylized sperm cells and oocytes. The sperm cells are depicted as small, dark, teardrop-shaped heads with long, thin tails, scattered throughout the frame. The oocytes are represented by larger, light-colored circles with a darker central dot. The overall aesthetic is clean and scientific, using a grayscale palette.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ (G. Jones, 2001)

Η Οργανωσιακή Κουλτούρα μπορεί να θεωρηθεί ως μία **αόρατη δύναμη** που ωθεί/εμπνέυει τους ΕΥ μιας ΜΙΥΑ να υιοθετήσουν μία συγκεκριμένη εργασιακή συμπεριφορά.

Η εναρμόνιση της ΟΚ σε μια ΜΙΥΑ σχετίζεται με τις **προτεραιότητες**, τους **στόχους** και την **ορθολογική διαχείριση των ΕΥ**.

ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ (G. Jones, 2001)

Η θεωρία προϋποθέτει ότι η οργανωσιακή κουλτούρα επηρεάζει τη συμπεριφορά των ΕΥ της ΜΙΥΑ, όταν δημιουργήσει προσδοκίες που τους κατευθύνει να συμπεριφέρονται με τρόπους που συνάδουν με τους στόχους του οργανισμού.

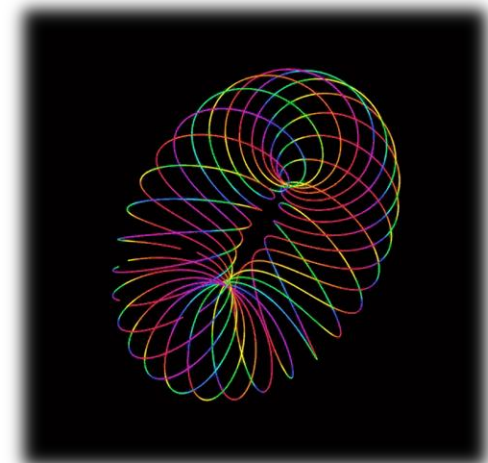
Αυτή η σχέση μεταξύ της κουλτούρας και της συμπεριφοράς αποτελεί τη βάση για τον ισχυρισμό ότι η οργανωσιακή κουλτούρα επηρεάζει την **αποτελεσματικότητα**.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗΣ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ (Denison, 1990)

- Η προσαρμοστικότητα (adaptability)
(1^ο χαρακτήρα ΟΚ μιας ΜΙΥΑ).
- Η συμμετοχικότητα (involvement)
(η επιθυμία για καλλιέργεια των ικανοτήτων των εργαζομένων, της υπευθυνότητας τους και του αισθήματος δέσμευσης προς την ΜΙΥΑ.).
- Η συνέπεια (consistency)
- Η αποστολή (mission)

ΗΓΕΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

- Η ΦΡΟΝΗΣΗ, σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, διαφέρει από την επιστήμη και την τέχνη.
- Βασίζεται στην ικανότητα του ηγέτη να εφαρμόζει την επιστήμη και την τέχνη σωστά, εξασφαλίζοντας τα μέγιστα αποτελέσματα με τα ελάχιστα μέσα (τεχνολογικός ορθολογισμός).
- Ταυτόχρονα όμως με τον ηθικό και τον πολιτικό ορθολογισμό.
- Με αυτή την έννοια, η ΦΡΟΝΗΣΗ αποτελεί κρίσιμη παράμετρο για τη σωστή ηθική και δημιουργική χρήση των διοικητικών και ηγετικών ικανοτήτων, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.
- (Μπουραντάς Δ.,2020)

ΚΡΙΤΗΡΙΑ/ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Επικοινωνία μεταξύ του Μαιευτικού προσωπικού αλλά και μεταξύ των υπόλοιπων **Ε.Υ.** που στελεχώνουν τη **ΜΙΥΑ**, Νοσοκομείο, Φορείς.

**IVF
NURSE/MIDWIFE**

**ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ**

ΚΡΙΤΗΡΙΑ/ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

- Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων που αφορούν τη λειτουργία της ΜΙΥΑ.
- Συντονισμός των διοικητικών συνεδριάσεων/meetings.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΘΕΝΗ

- Εχεμύθεια
- Σεβασμός
- Εμπιστοσύνη
- Διακριτικότητα
- **Ειλικρίνεια - Ισορροπία** μεταξύ των πραγματικών πιθανοτήτων/επιλογών και των λάθος προσδοκιών
- **ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ** του τρόπου προσέγγισης του Υπογόνιμου ζεύγους

ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ – ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ IVF MIDWIFE

Ικανότητα της κατανόησης και του μοιράσματος των συγκινήσεων, των σκέψεων και της συμπεριφοράς του άλλου ατόμου ΣΑΝ να είναι δικό σου. Χωρίς όμως να ξεχνάς ΠΟΤΕ τον όρο ΣΑΝ.

Rogers CR. The necessary and sufficient conditions of therapeutic personality change. Journal of Counseling Psychology 1957; 21(2): 95–103.

ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ – ΔΕΞΙΟΤΗΤΑ IVF MIDWIFE

- Θεωρητικό-Κλινικό πρόγραμμα Εκπαίδευσης στην Ενσυναίσθηση.
- Συνεργατικές διαλέξεις είτε με την μορφή βιωματικής ή παρεμβατικής εκπαίδευσης και με την χρήση καταλλήλων θετικών προτύπων και αξιόπιστων εργαλείων μέτρησης.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ

ΕΙΔΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ

- ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ σχετίζεται τη διαδικασία και Τεχνικές Υ.Α.
- ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ενίσχυση συναισθηματικής και ψυχολογικής κατάστασης ΥΖ.
- ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ειδική εκπαίδευση

ΕΙΔΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ σχετίζεται τη διαδικασία και Τεχνικές Υ.Α.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ IVF MIDWIFE ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Απόκτηση **Δεξιοτήτων** ώστε όλες οι **Διαδικασίες και Διεργασίες** να εκτελούνται μέσω προτύπων Διαχείρισης Ποιότητας και Ασφάλειας (ΠΔ 26/2008, Διεθνείς κανόνες δεοντολογίας).

Επικαιροποίηση μιας ΜΙΥΑ σύμφωνα με το ISO 9001-EN 15224 για το τομέα Υγείας ή αντίστοιχο, ανεξάρτητα της διαφοροποίησης σε **δομικό, χωροταξικό και λειτουργικό επίπεδο** ή της ένταξης στο Εθνικό Σύστημα Υγείας ή στον Ιδιωτικό Τομέα Υγείας ή εκτέλεσης μικρού ή μεγάλου αριθμού κύκλων Εξωσωματικής Γονιμοποίησης.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ IVF MIDWIFE ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΔΟΜΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΡΧΕΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, ΠΡΟΤΥΠΑ,
ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ, ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ IVF MIDWIFE ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

- Καθήκοντα ανά θέση εργασίας (**Job descriptions**).
- Αρχεία διαχείρισης **παραπόνων**.
- Αρχεία δοτών (συμπεριλαμβανομένων και των **ΣΥΝΑΙΝΕΣΕΩΝ**).
- Ερωτηματολόγια για την **Ικανοποίηση** από την
- παροχή υπηρεσιών στην ΜΙΥΑ.
- Τήρηση **δεικτών ποιότητας** για τη συνεχή βελτίωση και γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων τους στην ΕΑΙΥΑ.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ
ΕΟΠΥΥ

I V F

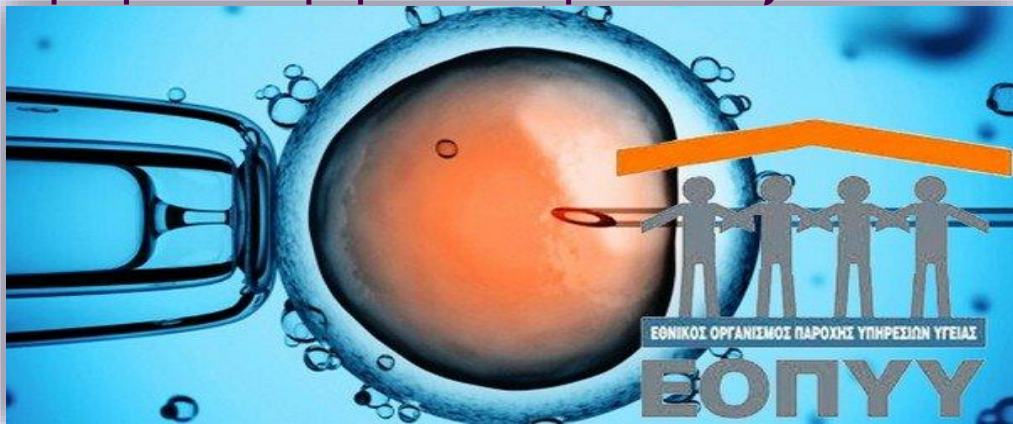

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΕΟΠΥΥ

- Βεβαίωση του Κέντρου, ο αριθμός της προσπάθειας που πρόκειται να πραγματοποιηθεί, αίτιο υπογονιμότητας, η εκτιμώμενη ημερομηνία έναρξης της φαρμακευτικής αγωγής (εντός τριμήνου) για τη συγκεκριμένη προσπάθεια, το είδος φαρμάκου εξωσωματικής που θα χορηγηθεί (γωναδοτροπίνες).
- Ειδικό έντυπο παραπομπής προς ΕΟΠΥΥ, **υπογεγραμμένο** και **σφραγισμένο** από τον παραπέμποντα ιατρό. **ΠΡΟΣΟΧΗ** το έντυπο δεν σφραγίζεται ούτε υπογράφεται με ημερομηνία προγενέστερη των Ιατρικών εξετάσεων που ζητά η Επιτροπή του ΕΟΠΥΥ

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΕΟΠΥΥ

- Υστεροσαλπιγγογραφία τελευταίας 5ετίας, ή εναλλακτικά, έκθεση λαπαροσκόπησης/πρακτικό χειρουργείου με έλεγχο διαβατότητας σαλπίγγων.
- Χειρουργικές επεμβάσεις σχετικές με την Υπογονιμότητα να πιστοποιούνται από το σχετικό πρακτικό χειρουργείου (πρωτότυπο ή ακριβές αντίγραφο) και να συνοδεύονται με αντίστοιχες ιστολογικές εξετάσεις σε περίπτωση λήψης.
- Ενδοκολπικό U/S έσω γεννητικών οργάνων (με αναλυτική περιγραφή και απεικόνιση ενδομητρίου, μυομητρίου και ωοθηκών) **τελευταίου εξαμήνου** υπογεγραμμένο από ακτινολόγο ή γυναικολόγο με άδεια εκτέλεσης υπερήχων της ειδικότητας από το ΚΕΣΥ.

ΠΡΟΣΟΧΗ Στην Επιτροπή κατατίθενται τα φιλμ του υπερήχου και **ΟΧΙ** το CD

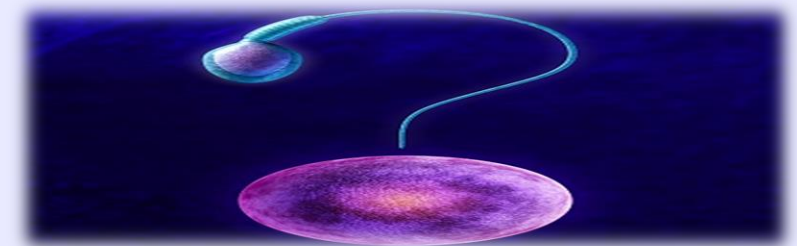

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΕΟΠΥΥ

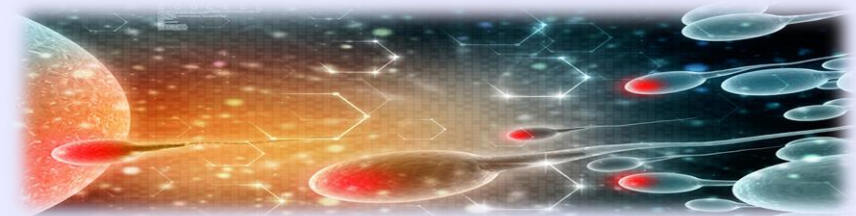
- **2** πλήρη σπερμοδιαγράμματα του συζύγου εντός **365** ημερών με μεσοδιάστημα εβδομήντα πέντε (75) ημερών το ένα από το άλλο. Να έχουν γίνει σε **Δημόσιο Νοσοκομείο** ή **συμβεβλημένο με τον ΕΟΠΥΥ εργαστήριο** υπογεγραμμένα από ιατρό μικροβιολόγο – βιοπαθολόγο. Στα δημόσια νοσοκομεία γίνεται δεκτή η υπογραφή βιοχημικού κλινικού χημικού ή βιολόγου, αρκεί να προσυπογράψει και ιατρός μικροβιολόγος – βιοπαθολόγος. Τα 2 σπερμοδιαγράμματα **ΔΕΝ** μπορούν να πραγματοποιηθούν στο ίδιο συμβεβλημένο εργαστήριο ΕΟΠΥΥ, εκτός και αν πρόκειται για Δημόσιο Νοσοκομείο.
- Σε περίπτωση παθολογικού σπερμοδιαγράμματος απαιτείται γνωμάτευση ουρολόγου ή ενδοκρινολόγου (σε περίπτωση υποφυσιακού υπογοναδισμού) για τη διενεργηθείσα προσπάθεια βελτίωσης του σπέρματος.
- Σε περίπτωση αποτυχημένων σπερματεγχύσεων ,προσκομίζονται δοκιμασία (-ιες) ενεργοποίησης σπέρματος συνοδευόμενες από σχετική γνωμάτευση θεράποντος ιατρού.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΕΟΠΥΥ

- Σε περίπτωση **ομόλογης IVF** λόγω **πλήρους αζωοσπερμίας**, είναι απαραίτητη πέρα των δύο σπερμοδιαγραμμάτων η προσκόμιση προηγηθείσας βιοψίας όρχεων για ανίχνευση του βαθμού διαφοροποίησης των σπερματοζωαρίων. Σε περίπτωση αρνητικής βιοψίας, προσκομίζεται συμβολαιογραφική πράξη συγκατάθεσης ζεύγους τελευταίου εξαμήνου στην οποία θα προβλέπεται εάν θα προβούν σε ετερόλογη εξωσωματική (δότης σπέρματος).
- Σε περίπτωση **ετερόλογης IVF (δότη σπέρματος)** απαιτείται πιστοποιητικό από την τράπεζα σπέρματος σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία και ο αριθμός και η κινητικότητα των σπερματοζωαρίων πριν την κατάψυξη του σπέρματος. Επίσης, προσκόμιση συμβολαιογραφικής πράξης συναίνεσης και αναγνώρισης των τέκνων που θα προκύψουν.
- Στην περίπτωση PGD, απαιτείται ειδική άδεια από την Ε.Α.Ι.Υ.Α. και συμβολαιογραφική πράξη συναίνεσης ζεύγους.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΕΟΠΥΥ

- Για την **ΔΕΥΤΕΡΗ** εγκριτική απόφαση ΕΟΠΥΥ που αφορά στην 3^η και 4^η προσπάθεια εξωσωματικής γονιμοποίησης, απαιτούνται οι δύο προηγούμενες εκθέσεις για 1^η και 2^η προσπάθεια από τα κέντρα στα οποία αυτές διεξήχθησαν, καθώς και όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Ειδικό έντυπο παραπομπής προς την επιτροπή εξωσωματικής ΕΟΠΥΥ.
- Για την 4^η προσπάθεια εξωσωματικής γονιμοποίησης, απαιτείται έκθεση της 3^{ης} προσπάθειας, προκειμένου να χορηγηθούν τα φάρμακα για τη 4^η προσπάθεια, συνοδευόμενη από πρόσφατη εξέταση β-χοριακής γοναδοτροπίνης και νέα βεβαίωση του κέντρου που θα διεξαχθεί η προσπάθεια.
- Με τις εκθέσεις προηγούμενων προσπαθειών, θα προσκομίζονται και οι προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής σε φωτοαντίγραφο.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΕΟΠΥΥ

- Ανοσολογικός έλεγχος ζεύγους **εντός τελευταίου εξαμήνου** HIV-1, HIV-2, ηπατίτιδα Β και C και σύφιλη (VDRL ή RPR) πριν από την υποβολή σε μεθόδους Ι.Υ.Α.
- Ορμονολογικός έλεγχος ζεύγους: FSH, LH, E2, PRL, PRG, TESTO, TSH, FT₃ και FT₄ **τελευταίου τριμήνου**, υπογεγραμμένος από βιοπαθολόγο-μικροβιολόγο ή βιοχημικό κλινικό χημικό ή βιολόγο ή πυρηνικό ιατρό για εργαστήριο πυρηνικής ιατρικής ή από ιατρό ενδοκρινολόγο υπεύθυνο ορμονολογικού εργαστηρίου κρατικού νοσοκομείου. Για τα αντίστοιχα ιδιωτικά εργαστήρια απαιτείται να είναι συμβεβλημένο με τον ΕΟΠΥΥ.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΕΟΠΥΥ

- Εξέταση **β-χοριακής γοναδοτροπίνης** έως και δέκα πέντε (15) ημέρες πριν την παραπομπή στην επιτροπή του ΕΟΠΥΥ. Απαραίτητη είναι η εξέταση προτού αγοραστούν τα φάρμακα της IVF για 2^η ή 4^η προσπάθεια. Συνοδεύεται από έκθεση 1^{ης} και 3^{ης} προσπάθειας.
- Έκθεση προηγούμενων προσπαθειών, συμφώνως του εντύπου ΕΟΠΥΥ, από τα κέντρα στα οποία διεξήχθησαν:
- Για την **ΠΡΩΤΗ** εγκριτική απόφαση ΕΟΠΥΥ που αφορά την 1^η και 2^η προσπάθεια IVF απαιτείται έκθεση της 1^{ης} προσπάθειας, προκειμένου να χορηγηθούν τα φάρμακα για τη 2^η προσπάθεια, συνοδευόμενη από πρόσφατη εξέταση β-χοριακής γοναδοτροπίνης και νέα βεβαίωση του κέντρου που θα διεξαχθεί η προσπάθεια.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΕΟΠΥΥ

- Για την **ΔΕΥΤΕΡΗ** εγκριτική απόφαση ΕΟΠΥΥ που αφορά στην 3^η και 4^η προσπάθεια εξωσωματικής γονιμοποίησης, απαιτούνται οι δύο προηγούμενες εκθέσεις για 1^η και 2^η προσπάθεια από τα κέντρα στα οποία αυτές διεξήχθησαν, καθώς και όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Ειδικό έντυπο παραπομπής προς την επιτροπή εξωσωματικής ΕΟΠΥΥ.
- Για την 4^η προσπάθεια εξωσωματικής γονιμοποίησης, απαιτείται έκθεση της 3^{ης} προσπάθειας, προκειμένου να χορηγηθούν τα φάρμακα για τη 4^η προσπάθεια, συνοδευόμενη από πρόσφατη εξέταση β-χοριακής γοναδοτροπίνης και νέα βεβαίωση του κέντρου που θα διεξαχθεί η προσπάθεια.
- Με τις εκθέσεις προηγούμενων προσπαθειών, θα προσκομίζονται και οι προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής σε φωτοαντίγραφο.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΕΟΠΥΥ

- Φωτοαντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου ζεύγους ή άλλο αντίστοιχο έγγραφο.
- **Ληξιαρχική πράξη γάμου**, εκδοθείσα το τελευταίο εξάμηνο. Σε περίπτωση ξενόγλωσσου αντίστοιχου εγγράφου, επίσημη μετάφραση σύμφωνα με τη γνωμοδότηση της Νομικής Υπηρεσίας ΕΟΠΥΥ.
- Σε περίπτωση που η υποβοήθηση αφορά άγαμη γυναίκα, η συναίνεση αυτής με **συμβολαιογραφική πράξη εντός τελευταίου εξαμήνου**.
- Εφόσον συντρέχει περίπτωση **ελεύθερης ένωσης**, **συναίνεση του συντρόφου** για την υποβοήθηση αναπαραγωγής με συμβολαιογραφική πράξη τελευταίου εξαμήνου.
- Να αναγραφεί στο έντυπο το κέντρο στο οποίο θα γίνει η προσπάθεια Ι.Υ.Α.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΕΟΠΥΥ

Έκδοση Ασφαλιστικής Ικανότητας (www.atlas.gov.gr)

- Αποδεικτικό διεύθυνσης κατοικίας (από στοιχεία μητρώου μέσω taxis net ή βεβαίωση δήμου) την περίπτωση παρένθετης μητρότητας απαιτείται δικαστική άδεια η οποία παρέχεται πριν από τη μεταφορά σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1458 του Αστικού Κώδικα.
- Σε άτομα οροθετικά για τον Ιό της HIV, πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που έχουν τεθεί από την Ε.Α.Ι.Υ.Α.(απόφαση ΟΙΚ.2/2008 και ΦΕΚ 170/Β'/6.2.2008).
- Η **επιτροπή** έχει το δικαίωμα να ζητήσει **οποιοδήποτε άλλο έγγραφο** κρίνει απαραίτητο ανάλογα με την κρίση της.
- Υπεύθυνη Δήλωση που δίνεται από την επιτροπή του ΕΟΠΥΥ σχετικά με την συναίνεση ελέγχου του ιστορικού του ζεύγους και τον αριθμό προσπαθειών Υ.Α.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΕΟΠΥΥ

- Οι εξετάσεις που πραγματοποιούνται σε ιδιωτικά εργαστήρια, πρέπει να φέρουν απαραίτητα **σφραγίδα** που να αποδεικνύει ότι είναι συμβεβλημένα εργαστήρια του ΕΟΠΥΥ.
- Οι εξετάσεις που πραγματοποιούνται σε Δημόσια Νοσοκομεία, πρέπει να φέρουν απαραίτητα **στρογγυλή σφραγίδα του Νοσοκομείου**.
- Σε κάθε περίπτωση, οι εξετάσεις πρέπει να είναι εντός των χρονικών ορίων που ορίζει ο ΕΟΠΥΥ, και να φέρουν σφραγίδα και υπογραφή των αντίστοιχων ιατρικών ειδικοτήτων.

ΕΔΟΕΑΠ

- Αποζημίωση για **έως 4 προσπάθειες IVF**: 1000,00 € για την πρώτη προσπάθεια, 800,00 € για τη δεύτερη και από 600,00 € για την τρίτη και την τέταρτη προσπάθεια. Για IUI 150 € ανά προσπάθεια, για έως τέσσερις (4) προσπάθειες.
- Στην περίπτωση που δεν ολοκληρώνεται η προσπάθεια με ΕΤ, η αποζημίωση ορίζεται ίση με το 50% της αποζημίωσης για την ολοκληρωμένη προσπάθεια.
- **Η συμμετοχή στα φάρμακα** για κάθε προσπάθεια IVF, παραμένει 25%.
- Για **ογκολογικούς ασθενείς** και για ασφαλισμένες που επιλέγουν **κρυοσυντήρηση ωαρίων** για **κοινωνικούς λόγους**, θα εγκρίνεται η αποζημίωση των φαρμάκων(χωρίς αποζημίωση επιδόματος).
- Οι ασφαλισμένοι ενημερώνονται για όλα τα δικαιολογητικά από τη **ιστοσελίδα του ΕΔΟΕΑΠ** και τα υποβάλουν σε πλήρη φάκελο στην αρμόδια γραμματεία υποβοηθούμενης αναπαραγωγής.
- Η απόφαση της επιτροπής έχει ισχύ για **ένα έτος** και αφορά συνολικά σε **δύο προσπάθειες**.

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

I V F

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

A GROUNDED THEORY
STUDY

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΚΗ
ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ
ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ
ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ - IVF NURSE

Applegarth J., Dwyer T., Moxham L., Happell B., **Identifying and acquiring the contextual skills and knowledge for nursing practice in assisted reproductive technology: a grounded theory study**, 2012, *Journal of Clinical Nursing*, 22, 1738–1747

**Κατανόηση Ανατομίας, Φυσιολογίας,
Ενδοκρινολογίας, Ανεπιθύμητων
ενεργειών φαρμάκων, Πρωτόκολλα
διέγερσης**

**Επιλογή εναλλακτικών θεραπειών,
Εκπαίδευση στη συμβουλευτική και
συναισθηματική διαχείριση άγχους
και άλλων συναισθημάτων.**

**ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ**

Αναδεικνύει τη **σημαντικότητα του ρόλου της Μαίας στην συναισθηματική καθοδήγηση και τη διαχείριση του άγχους του Υπογόνιμου Ζεύγους.**

Η **εξειδικευμένη εκπαίδευση θεωρείται** απαραίτητη, προκειμένου να διατηρηθεί ένα υψηλό επίπεδο ιατρικών δεξιοτήτων.

Tsonis O., Gkrozou F, Viafaka V., Paschopoulos M., The role of a midwife in assisted reproductive units, **Clin Obstet Gynecol Reprod Med**, **2019** , Volume 5: 1-4

**ΠΡΟΣΟΝΤΑ
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ
&
ΕΥΘΥΝΗ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ**

**ΜΑΙΕΣ/ΕΥΤΕΣ :
ΠΤΥΧΙΟ ΜΑΙΩΝ/ΕΥΤΩΝ**

ΒΕΒΑΙΩΣΗ (πρώην άδεια)
άσκησης επαγγέλματος

**ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ
ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ – ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ**
στον τομέα της Ι.Υ.Α. που
πιστοποιείται από τους
αρμόδιους φορείς.

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ τουλάχιστον **επί
διετία** σε υπηρεσία σχετική με
την Ι.Υ.Α με ενεργό συμμετοχή
(όπως προϊσταμένη ή βοηθός
χειρουργείου, συντονίστρια της
ροής του προγράμματος,
υπεύθυνη ενημέρωσης ασθενών
για συνταγογραφούμενα
φάρμακα, υπεύθυνη
αποστείρωσης, προμήθειας
υλικών, κ.λπ.), σε Μ.Ι.Υ.Α. η
οποία διενεργεί τουλάχιστον **200
κύκλους ετησίως**

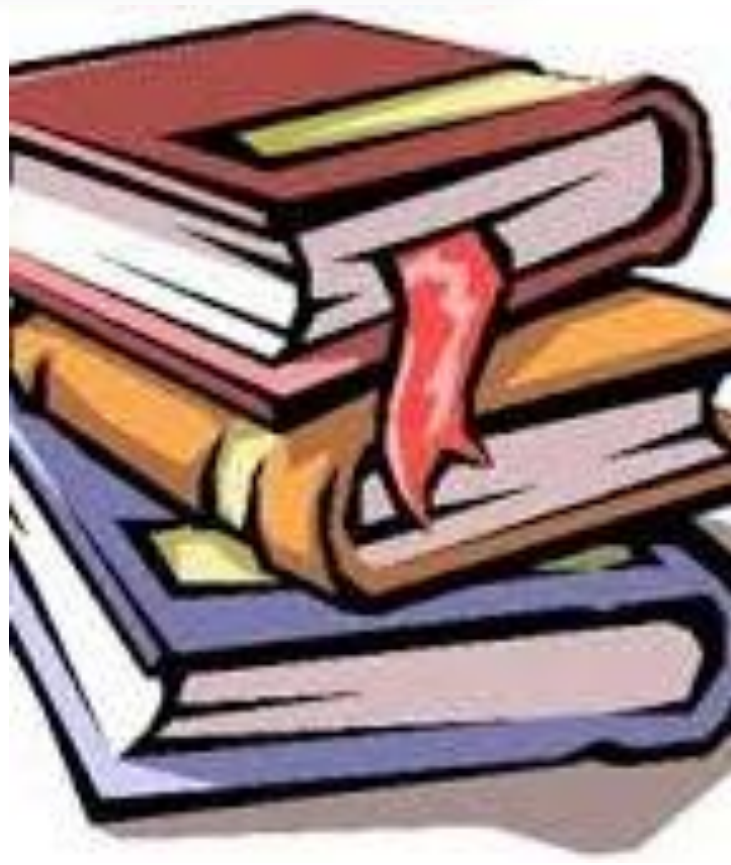
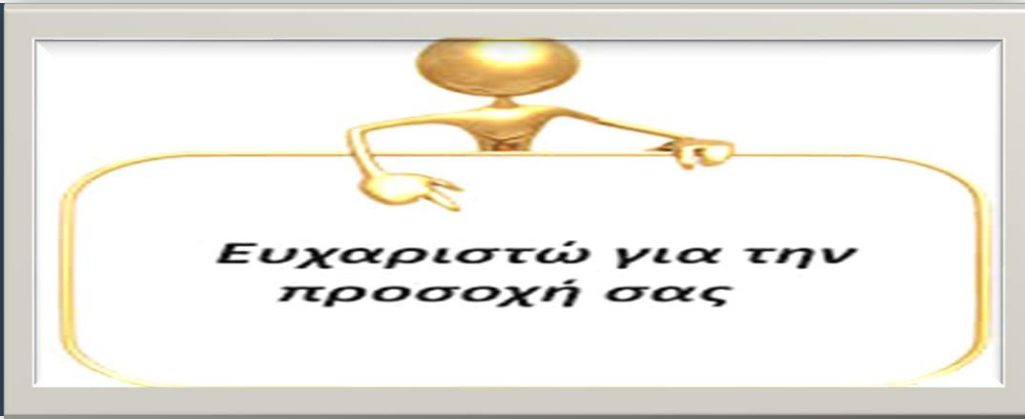

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

- **Συνεργασία για τη μεγιστοποίηση των ικανοτήτων και δυνατοτήτων των Μαιών που ασχολούνται με την εξειδίκευση της Υ.Α. μέσω ενδοεπαγγελματικών και διεπαγγελματικών συνεργασιών εκπαίδευσης και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης (ένταξη σε προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών η Εξειδίκευση της Υ.Α.).**
- **Εξασφάλιση ενός καταρτισμένου, ικανού και με κίνητρο νοσηλευτικού και μαιευτικού δυναμικού εντός αποτελεσματικών και ευαίσθητων συστημάτων ΜΙΥΑ σε όλα τα επίπεδα και σε διαφορετικά περιβάλλοντα.**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Applegarth J, Dwyer T, Moxham L, Happell B, Identifying and acquiring the contextual skills and knowledge for nursing practice in assisted reproductive technology: a grounded theory study, *Journal of Clinical Nursing*, 2012, 1738–1747

Tsonis O, F Gkrozou F, Siafaka V, Paschopoulos M., The role of a midwife in assisted reproductive units, *Clin Obstet Gynecol Reprod Med*, 2019, Volume 5: 1-4, ISSN: 2059-4828